

Posudek na diplomovou práci Ludmily Kavánkové Potravní strategie nativních etnik na třech typech tropických ostrovů v oblasti Indonésie a Oceánie: Siberut, Tikopia, Pingelap

Diplomová práce Ludmily Kavánkové „Potravní strategie nativních etnik na třech typech tropických ostrovů v oblasti Indonésie a Oceánie: Siberut, Tikopia, Pingelap“ se skládá ze třech případových studií. Každá je zaměřena na popis potravních strategií jednoho původního etnika z oblasti Oceánie a jihovýchodní Asie. Autorka pracuje metodou sekundární analýzy pramenů. Vzhledem k tomu, že cílem práce je rekonstrukce stavu okolo 50.-60. let minulého století, je použití této metody opodstatněné. V dnešní době je drtivá většina původních etnik ovlivněná přílivem moderních technologií a pokud jde o pochopení tradičních způsobů hospodaření a čerpání potravních zdrojů z ekosystému, nelze se o současný stav příliš opírat. Je třeba si ale položit otázku: Přináší tato práce něco nového? Domnívám se, že ano. Původní terénní výzkumy antropologů se obvykle zaměřovaly spíše na sociální systémy, artefakty materiální kultury, náboženství, ceremonie, rituály atd. Naopak faktické a kvantifikovatelné informace o lovu, sběru a zemědělství jsou často útržkovité či neúplné. Právě zde vidím hlavní přínos práce Ludmily Kavánkové. Mravenčí vyzobávání jednotlivých střípků informací z velkého počtu pramenů a jejich syntéza nám při čtení práce poskytuje relativně komplexní obraz o čerpání potravních zdrojů etnikem z místního ekosystému. To je také hlavní přidanou hodnotou práce. Poskytuje nový úhel pohledu na studovaná etnika v interdisciplinárním pojetí na pomezí ekologie a antropologie.

Deskriptivní pasáže jsou provedeny pečlivě a občasné neúplnosti jsou důsledkem chybějící informace v primárních pramenech. Formální stránka i práce s literaturou jsou v pořádku (diskutabilní je citování cestopisů, ale vzhledem k tomu, že jde většinou o popisy lovu, sběru či způsobů pěstování plodin, považuji to za akceptovatelné). Výběr etnik pro analýzu je smysluplný, autorka se v tropickém pásu zaměřila na menší ostrovy různých typů: kontinentální typ (Siberut), oceánický typ (Tikopia) a korálový ostrov (Pingelap). Tato logika také umožňuje vzájemnou komparaci v závěru. Interpretace je bohužel poměrně stručná, očekával bych hlubší zamyšlení a zasazení zpracovaných informací do širšího kontextu. Zároveň kritizuji to, že se autorka, zřejmě z opatrnosti, ve svých interpretacích drží někdy možná až příliš při zemi. Dalším problémem je, že se autorka snaží udržitelnost hospodaření v datech vidět a tak není její přístup 100% objektivní. Tato mírná romantizace hospodaření původních etnik se prolíná celou prací a vychází zřejmě už z původní osobní motivace pro studium oboru Sociální a kulturní ekologie.

Celkově práci doporučuji k obhajobě a navrhuji 15-17 bodů.